

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.384> JEL classification: E58, G21
UDC: 339.5.01

Євген ЧАЙКОВСЬКИЙ

аспірант,
Західноукраїнський національний університет, Україна
E-mail: chaikovsky26@gmail.com
ORCID iD: 0009-0007-0179-5422

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

АНОТАЦІЯ

Розглянуто теоретичні засади механізму управління фінансовою стійкістю банківських установ. Досліджено основні теоретичні складові механізму управління фінансовою стійкістю банків. Розглянуто необхідність і мету механізму управління фінансовою стійкістю банківських установ. Узагальнено головні підходи до тлумачення поняття «механізм управління фінансовою стійкістю банківських установ». Розкрито сутність та економічний зміст механізму управління фінансовою стійкістю банківських установ і запропоновано авторське визначення даного поняття. Розглянуто основні принципи побудови, функції, об'єкти, суб'єкти, методи та інструменти механізму управління фінансовою стійкістю банків. Розкрито методи управління фінансовою стійкістю банківських установ, зокрема планування, аналіз, оцінка, регулювання та контроль.

Ключові слова: банк; банківська система; фінансова стійкість банку; управління фінансовою стійкістю банків; фінансова стабільність; механізм управління фінансовою стабільністю банківської системи; принципи фінансової стабільності; Національний банк України.

Вступ

Наслідки сучасної кризи негативно впливають на розвиток банківського сектора, створюючи нові проблеми для банків. Розв'язання цих проблем значною мірою залежить від рівня фінансової стійкості банків, ефективності механізмів її забезпечення, рівня технологій та якості менеджменту. У сучасних умовах фінансова стійкість банків є не лише показником їхньої конкурентоспроможності, а й стратегічного розвитку кредитних установ. Серед важливих особливостей розвитку економіки сьогодні варто виділити війну, ускладнення соціально-економічних процесів та пов'язану з цим зростаючу нестабільність зовнішнього середовища і умов ведення банківської діяльності.

На сьогоднішній день в економічній літературі та практиці особливу увагу приділяють аналізу фінансової стійкості банків та питанням удосконалення механізмів управління. Значний внесок у розвиток проблематики управління фінансовою стійкістю банків в умовах ринкових трансформацій зробили провідні українські науковці, серед яких: С. С. Анісімова [1], С. К. Боева [2], А. О. Борисова [3], Н. Головка [4], А. О. Гуменюк [5], О. В. Дзюблюк [6], Л. А. Зверук [2], А. О. Золковер [5], А. Я. Кузнєцова [7], В. М. Лачкова [3], Л. І. Лачкова, [3], Р. В. Михайлюк [6; 8], О. М. Момот [1], Н. П. Погореленко [7; 9], О. О. Сініцин [10], О. Л. Фещенко [10] та ін.

Багато літературних джерел певною мірою розкривають питання аналізу фінансової стійкості банків. Однак, деякі аспекти

© Євген Чайковський, 2024

Отримано: 15.08.2024 р.

Рекомендовано до друку: 04.09.2024 р.

Опубліковано: 30.09.2024 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Чайковський Є. Механізм управління та забезпечення фінансової стабільності банківської системи. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 3. С. 384-393. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.384>

фінансової стійкості банківських установ потребують додаткового дослідження. Варто зазначити, що недостатньо розробленими залишаються концептуальні засади управління фінансовою стійкістю банків в сучасних умовах. Це зумовлює необхідність теоретичного обґрунтування поняття «механізм управління фінансовою стійкістю» банківських установ, визначення його складових елементів, таких як принципи побудови, функції, об'єкти, суб'єкти, методи та інструменти.

Мета статті

Метою статті є аналіз основних теоретичних і методичних підходів щодо елементів механізму управління фінансовою стійкістю банків, його ролі в забезпеченні стабільного розвитку всієї банківської системи.

Виклад основного матеріалу дослідження

Банківська система країни відіграє ключову роль у реалізації інвестиційних програм, ринковій трансформації, сприянні економічному зростанню та стабілізації економіки. Основною умовою реформування банківської системи України є її ефективність та орієнтація на потреби економічного розвитку країни, функціонування окремих господарських суб'єктів, виконання зобов'язань перед клієнтами банків та надання фінансових послуг населенню. Досягнення цих цілей неможливе без забезпечення фінансової стабільності банківської системи в цілому і фінансової стійкості кожного банку зокрема [7, с. 39].

Фінансова стійкість банківської установи та стабільність банківської системи повинні бути не просто короткочасними досягненнями, а стратегією їх розвитку. Високий рівень фінансової стійкості банків свідчить про їх ефективне функціонування, достатнє нарощування та раціональне управління банківськими ресурсами [8, с. 21].

Наразі вітчизняні банківські установи зазнають впливу ряду негативних зовнішніх та внутрішніх чинників, таких як війна, наслідки фінансової кризи, інфляційні процеси, а також економічна та політична нестабільність. Тому питання вдосконалення механізму управління та забезпечення фінансової стабільності банківської системи в цілому і фінансової

стійкості кожного банку зокрема є надзвичайно актуальними [10, с. 133].

Зовнішні загрози та неадекватний рівень корпоративного управління сприяють виникненню криз у банківських установах і підвищують ризик банкрутства. Фінансова стійкість банків є основою стабільної банківської системи країни, ключем до успішних економічних перетворень і макроекономічного розвитку, а також є предметом особливої уваги з боку органів державної влади та громадськості [3, с. 1089].

Аналіз основних теоретичних аспектів механізму управління фінансовою стійкістю банків та його значення для забезпечення стабільного розвитку банківської системи слід почати з визначення суті цього поняття. Це включає в себе розгляд його структури, зокрема принципів побудови, функцій, об'єктів, суб'єктів, методів та інструментів [8, с. 22].

Призначення механізму управління фінансовою стійкістю банків у системі банківського менеджменту визначається його необхідністю та основною метою.

Необхідність механізму управління фінансовою стійкістю банківських установ зумовлюється такими чинниками:

- потребою забезпечення фінансової стійкості банків як на макроекономічному, так і на мікроекономічному рівні для їх ефективного функціонування та стабільного розвитку;
- потребою створення базових умов для виконання банками своїх функцій та реалізації їхньої ролі в економіці.

Усе це свідчить про надійність і стабільність банківської системи в цілому, а також про економічний розвиток країни та швидкість ринкових перетворень у процесі суспільного виробництва.

Основною метою управління фінансовою стійкістю банківських установ є досягнення достатнього рівня прибутковості при прийнятному рівні ризику, а також розширення масштабів банківської діяльності [10, с. 135].

Сутність механізму управління фінансовою стійкістю банківських установ значною мірою визначається змістом поняття «фінансова стійкість банку», яке відображає не лише основні характеристики фінансового стану та фінансових відносин банку, але й

взаємозв'язки його складових елементів з іншими явищами і процесами [8, с. 22].

На думку С. С. Анісімової, А. О. Гуменюк, О. В. Дзюблюка, А. О. Золковер, Р. В. Михайлюк, О. М. Момот «механізм управління фінансовою стійкістю комерційних банків може бути визначено як сукупність методів та інструментів управління, що суб'єкти управління застосовують і спрямовують на забезпечення фінансової стійкості комерційних банків. Механізм управління фінансовою стійкістю є цілісною системою взаємопов'язаних елементів, що відображають відповідні заходи банківського менеджменту з управління фінансовою стійкістю комерційних банків» [6, с. 46; 1, с. 159 ; 5].

Р. В. Михайлюк також вважає, що «сутність «механізму управління фінансовою стійкістю комерційних банків» можна визначити, як цілісну модель системи дій, організаційно-економічних прийомів, певних інструментів впливу та методів управління, що застосовуються та спрямовані суб'єктами управління на забезпечення фінансової стійкості банків» [8, с. 22-23].

Л. А. Зверук, С. К. Боєва зауважують: «Механізм управління фінансовою стійкістю банків – це системне поняття, що являє собою сукупність методів та інструментів управління, які суб'єкти управління застосовують і спрямовують на забезпечення фінансової стійкості банківських установ» [2, с. 292].

Л. І. Лачкова, А. О. Борисова, В. М. Лачкова зазначають : «Під механізмом управління фінансовою стійкістю банку пропонуємо розуміти систему організаційно та процедурно оформлених засобів і методів, які визначають порядок реалізації управлінських заходів, спрямованих на досягнення та збереження встановленого рівня фінансової стійкості, створення умов для подальшого розвитку банківської установи» [3, с. 1090].

На нашу думку, механізм управління фінансовою стабільністю банківської системи – це сукупність інструментів, методів та заходів, які застосовуються центральним банком, регуляторами та самими банківськими установами на об'єкти управління для

забезпечення стійкості та надійності банківської системи. Цей механізм спрямований на виявлення, оцінку, попередження та мінімізацію фінансових ризиків, підтримку довіри вкладників, забезпечення ліквідності та капіталізації банків, а також на ефективне функціонування платіжних систем.

Будь-яке створення механізму неможливе без розгляду його відповідних складових (елементів). Різні автори по-різному визначають склад, структуру та зміст елементів механізму управління фінансовою стабільністю банківських установ. На нашу думку, механізм управління фінансовою стабільністю банківських установ включає принципи, функції, суб'єкти, об'єкти, методи та інструменти.

Ефективність функціонування механізму забезпечення стійкості банківських установ залежить від дотримання певного комплексу принципів (рис. 1).

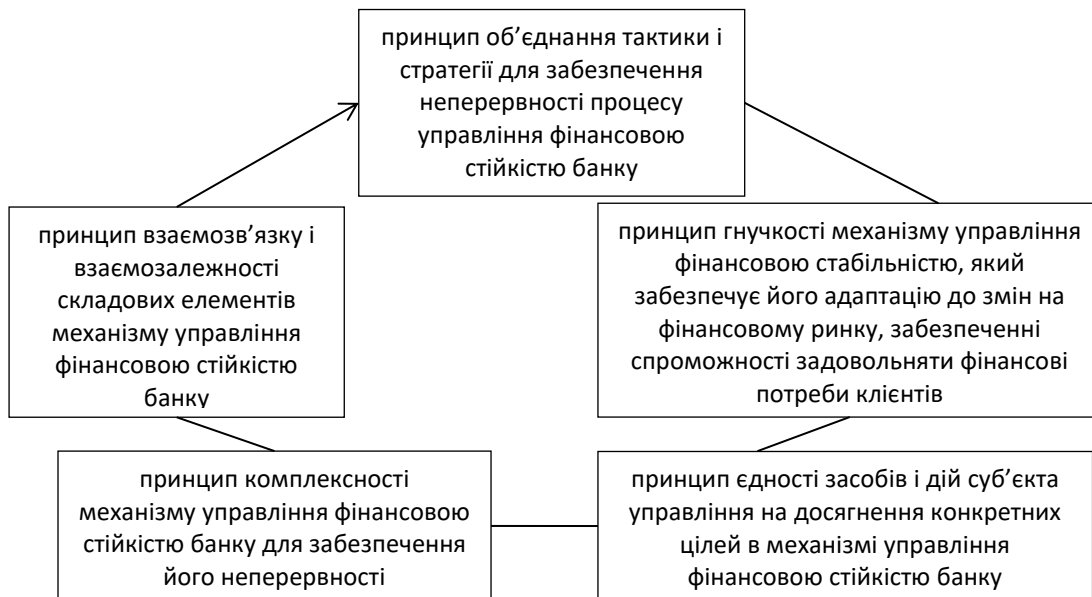
При цьому необхідно враховувати такі два аспекти:

1) ефективність функціонування механізму управління фінансовою стійкістю банку визначається взаємодією, упорядкованістю та спрямованістю його елементів на досягнення основної мети;

2) важливу роль у процесі управління стійкістю відіграють рівень зв'язків між елементами структури банку, а також його клієнтами та акціонерами. Тому можна стверджувати, що ефективність цього механізму безпосередньо залежить від організаційної структури банку.

Розглянувши різні погляди на склад функцій управління, О. Л. Фещенко, О. О. Сініцин, виокремлюють такі функції управління фінансовою стійкістю банку [10, с. 135]:

- планування фінансової стійкості;
- прогнозування показників фінансової стійкості (враховуючи вплив зовнішніх і внутрішніх чинників);
- організація та регулювання процесу управління фінансовою стійкістю, її контроль;
- управління ризиками;
- антикризове управління.

Рис. 1. Принципи механізму управління фінансовою стійкістю банку*

* Джерело: побудовано на основі [8, с. 25].

Об'єктами механізму управління фінансовою стійкістю банків можна вважати наступні:

- функціонування банківської систему загалом;
- діяльність окремих банківських установ (банки з державною часткою, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом).

В банківській діяльності об'єктами механізму фінансовою стабільністю банківської системи загалом і банківської установи зокрема є:

- достатність власного капіталу;
- якість зобов'язань, зокрема заходи з формування ресурсної бази;
- якість активів;
- показники ліквідності та платоспроможності банків;
- якість управління банківськими ризиками;
- показники прибутковості функціонування банків, які дають можливість робити висновки про ефективність їх роботи.

Механізм управління фінансовою стійкістю банківських установ, крім об'єкта управління, також включає суб'єкти управління.

Суб'єкти управління фінансовою стійкістю банківських установ можна розділити на дві основні групи:

- 1) зовнішні;
- 2) внутрішні.

Зовнішніми суб'єктами механізму управління фінансовою стійкістю є Національний банк України, який здійснює регулювання та нагляд за діяльністю комерційних банків відповідно до законів «Про банки і банківську діяльність» і «Про Національний банк України», через банківський нагляд та регулювання; Кабінет Міністрів України, зокрема Міністерство фінансів, яке забезпечує єдину фіскально-бюджетну політику; а також Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку, яка регулює ринок цінних паперів, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, який від імені держави гарантує повернення вкладів кожному вкладнику в разі ліквідації банку, та ін.

Внутрішніми суб'єктами управління фінансовою стійкістю банку є організаційні структури, що відповідають за цей процес. В залежності від розмірів банку та організації його менеджменту, управління фінансовою стійкістю може бути доручено окремому підрозділу, наприклад, комітету з управління активами та пасивами, підрозділу ризик-менеджменту або іншим. Це також включає відповідальний управлінський персонал банку, такий як члени Правління, члени Ради директорів, керівники підрозділів та команда менеджерів, які безпосередньо займаються управлінням фінансовими ресурсами і потоками банку. Вони використовують

різноманітні форми управлінського впливу для ефективного функціонування об'єкта управління. Крім того, відповідальність за ефективність процесу управління може бути покладена на конкретну особу або групу осіб, які мають право приймати рішення [10, с. 135].

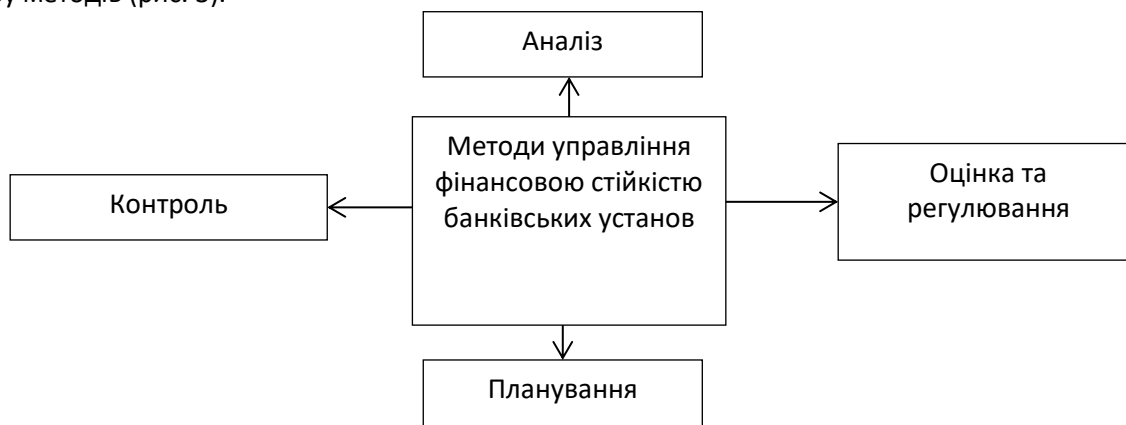
Схематичне зображення взаємозв'язків між об'єктами і суб'єктами механізму забезпечення фінансової стійкості банківських установ представлено на рис. 2.

Рис. 2. Об'єкти та суб'єкти механізму забезпечення фінансової стабільності банку*

* Джерело: побудовано на основі [7; 10, с. 135].

Механізм управління фінансовою стійкістю банківських установ передбачає застосування набору методів (рис. 3).

Рис. 3. Методи, які використовуються для управління фінансовою стійкістю банківських установ

Планування включає визначення цілей, а також розробку тактики та стратегії для забезпечення стійкості банку та фінансової стабільності банківської системи загалом. Оскільки основним стратегічним завданням є забезпечення фінансової стійкості банку та

фінансової стабільності банківської системи, фінансове планування має бути спрямоване на перетворення стратегічної мети на конкретні абсолютні та відносні показники за допомогою відповідних інструментів. Процес планування базується на аналізі зовнішніх і внутрішніх

чинників, які впливають на фінансову стійкість банку і фінансову стабільність банківської системи загалом.

Аналіз основних елементів, що визначають стійкість банку, дозволяє встановити причинно-наслідкові зв'язки між різними аспектами діяльності банківської установи та функціонування банківської системи загалом. Завдяки цьому аналізу можна оперативно оцінити зміни у фінансових показниках, які впливають на рівні фінансової стійкості банку та фінансової стабільності банківської системи загалом, і на основі отриманих даних прийняти ефективні управлінські рішення для їх підвищення.

Оцінка і регулювання фінансової стійкості банківських установ базуються на застосуванні набору методичних підходів і методів.

Можна виокремити два напрямки оцінки та регулювання фінансової стійкості банківських установ [8, с. 24-25]:

- саморегулювання (внутрішнє регулювання) або самостійна (ініціативна) оцінка;
- пряме (зовнішнє) регулювання або обов'язкова оцінка.

Внутрішнє регулювання (саморегулювання) полягає в підтримці оперативної та поточної фінансової стійкості через застосування методів управління ризиками, платоспроможністю, ліквідністю, прибутком, а також управлінням власним капіталом, активами та зобов'язаннями банківської установи.

Крім застосування методів внутрішнього управління фінансовою стійкістю банківських установ, важливу роль у цьому механізмі відіграють методи зовнішнього регулювання.

Зовнішнє регулювання банківської діяльності здійснюється за допомогою інструментів прямого та опосередкованого впливу з метою забезпечення фінансової стійкості банків і стабільності банківської системи в цілому. Цю функцію виконує Національний банк України. Значну роль у цьому відіграє вплив грошово-кредитної політики центрального банку, встановлення обов'язкових економічних нормативів для банківської діяльності, вимоги щодо створення страхових і резервних фондів, ліцензування банків, проведення аудиту, підвищення прозорості фінансової звітності банків, а також вжиття заходів щодо реорганізації та

реструктуризації проблемних банків. [8, с. 23; 25].

Сутність контролю полягає у перевірці відповідності фактичних показників запланованим, які гарантують стійкий фінансовий стан банку. З метою забезпечення ефективного контролю рівня стійкості банківських установ необхідно дотримуватись всіх етапів цього процесу: попереднього, поточного та наступного контролю.

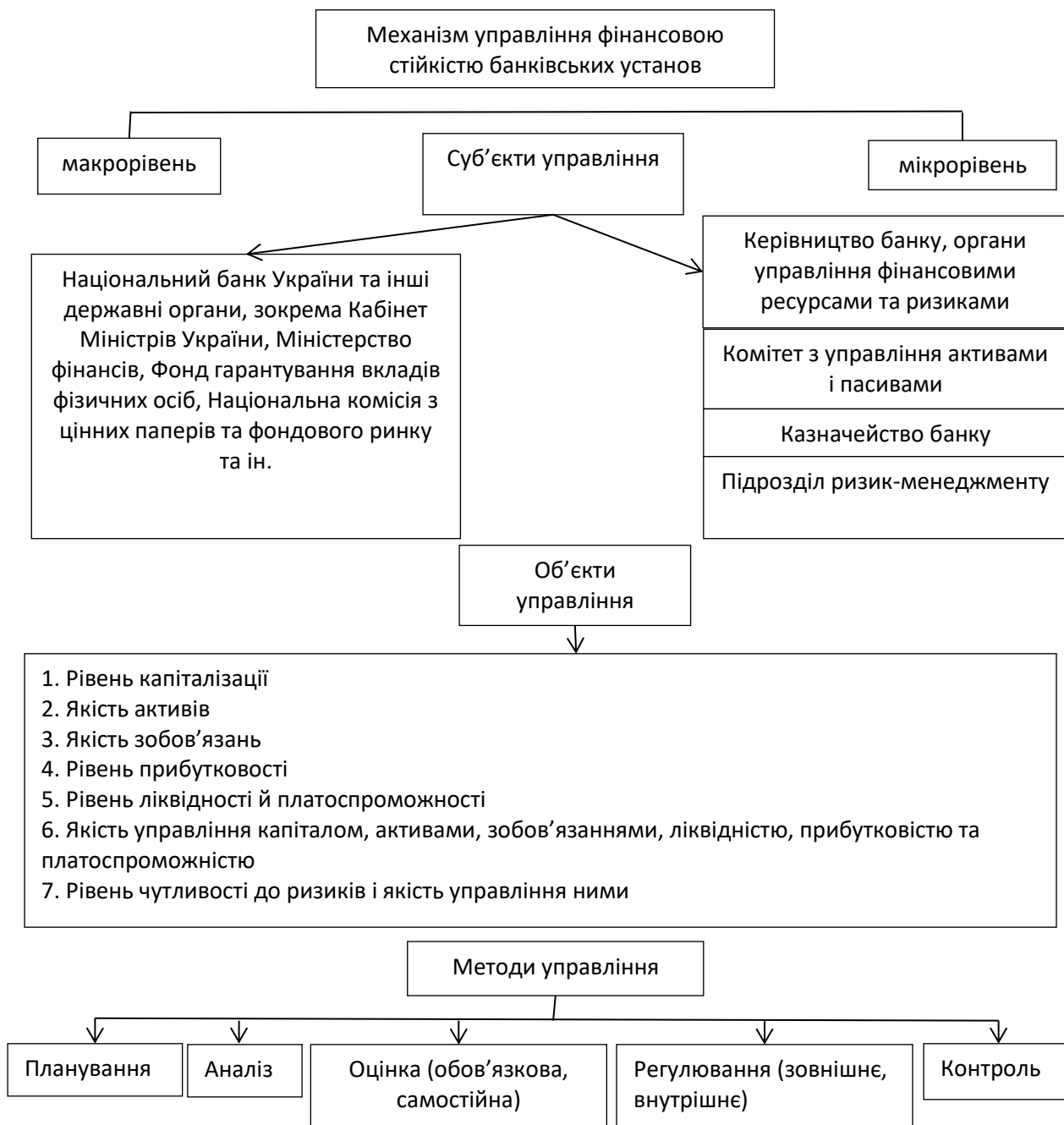
Отже, механізм управління та забезпечення фінансової стійкості банківських установ представляє собою набір інструментів та методів, спрямованих на підвищення рівня фінансової стійкості кожного банку зокрема і банківської системи загалом. Ефективне функціонування цього механізму забезпечує досягнення тактичних і стратегічних цілей, пов'язаних із підтримкою високого рівня стійкості банку і фінансової стабільності банківської системи.

Комплексний механізм управління фінансовою стійкістю банківських установ у являє собою систему методів управління, банківського менеджменту та відповідних управлінських заходів на макро- і мікрорівнях (рис. 4).

З метою забезпечення та зміцнення фінансової стійкості банку менеджменту слід виконувати наступні задачі [10, с. 135, 137]:

- щодня контролювати дотримання банком і його відділеннями обов'язкових економічних нормативів, встановлених Національним банком України;
- досліджувати стан і додержання графіку та сум відрахувань до обов'язкових резервів;
- аналізувати динаміку трансформації ресурсів, оборотність активів і зміни в діловій активності банку;
- перевіряти структуру активів і пасивів балансу з урахуванням чинника часу та обсягів по кожній статті;
- визначати закономірності та тенденції, а також виявляти на їх основі шляхи підвищення фінансової стійкості.

На сучасному етапі розвитку гарантією стабільного функціонування банківської системи є фінансова стійкість кожного окремого банку. Особливу важливість набуває проблема підвищення фінансової стійкості банків.

Рис. 4. Механізм управління фінансовою стабільністю банків*

* Джерело: побудовано на основі [6, с. 49].

Для вирішення цієї проблеми необхідно побудувати ефективний механізм забезпечення фінансової стійкості банку та загальної фінансової стабільності банківської системи.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Ефективне функціонування механізму управління фінансовою стійкістю банківських установ, через узгодження управлінських

рішень і забезпечення відповідних пропорцій між усіма складовими компонентами, дозволить досягти стратегічних і тактичних фінансових цілей кожного банку. Це сприятиме підвищенню прибутковості, зменшенню ризиків, контролю та підтриманню ліквідності і платоспроможності на належному рівні, що в кінцевому результаті позитивно вплине на фінансову стійкість банку і фінансову стабільність банківської системи загалом.

Механізм управління фінансовою стійкістю банків має два рівні: макрорівень і мікрорівень.

В умовах війни, нестабільної економічної та політичної ситуації, а також недосконалого законодавства, особливо гостро постає питання забезпечення стабільного розвитку та фінансової стабільності банківського сектору в цілому і фінансової стійкості кожного банку окремо, що вимагає оцінки діяльності банків і виявлення причин погіршення їх фінансового стану. Це необхідно для збереження їх фінансової стійкості кожного банку і фінансової стабільності банківської системи загалом, що є важливою умовою для активізації суспільного відтворення, забезпечення економічного зростання та підвищення інвестиційної привабливості країни.

Фінансова стійкість банку визначається його здатністю підтримувати стабільне фінансове положення в довгостроковій перспективі. Це означає, що банк, ефективно управляючи своїми банківськими ресурсами, може забезпечити безперебійний процес своєї економічної діяльності. Фінансова стійкість банків є ключовою для стабільності роботи банківської системи в цілому.

Управління фінансовою стійкістю банківських установ включає об'єктивну оцінку їх поточного та майбутнього стану, а також вибір управлінських рішень, які сприятимуть забезпеченню фінансової стійкості. Це може бути організовано і відображено в комплексному механізмі. Таким механізмом є механізм управління фінансовою стійкістю банків, який представляє собою практичну форму забезпечення цієї стійкості.

Механізм управління фінансовою стабільністю банківської системи – це

сукупність інструментів, методів та заходів, які застосовуються центральним банком, регуляторами та самими банківськими установами на об'єкти управління для забезпечення стійкості та надійності банківської системи. Цей механізм спрямований на виявлення, оцінку, попередження та мінімізацію фінансових ризиків, підтримку довіри вкладників, забезпечення ліквідності та капіталізації банків, а також на ефективне функціонування платіжних систем. Процес управління включає використання різних методів, основними з яких є: планування, аналіз ключових елементів, оцінка та регулювання, а також контроль фінансової стійкості банківських установ. Результати механізму управління фінансовою стійкістю банківської установи відображають її надійність, стабільний розвиток та стійкість.

Фінансова стабільність банківської системи визначає її здатність забезпечувати необхідні банківські ресурси для соціально-економічного розвитку України. Тому постає важливе питання удосконалення науково-методичного підходу до оцінки фінансової стабільності банківської системи. У цьому контексті, перспективи подальших досліджень пов'язані з систематизацією зарубіжного і вітчизняного досвіду у використанні систем оцінки фінансової стабільності у банківському секторі, виявленні переваг та недоліків методик оцінювання фінансової стійкості банків, а також узагальненні сучасних тенденцій щодо забезпечення стабільної діяльності банківської системи України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Момот О. М., Анісімова С. С. Фінансова стійкість банку: фактори впливу та механізм управління. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць*. Суми: УАБС НБУ, 2011. Вип. 33. С. 157–163. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/57200/1/Momot_fact_ors_timulants;jsessionid=F3C40E6446CE006E6A0B491F2EB5B4C0.
2. Зверук Л. А., Боева С. К. Концептуальні засади дослідження управління фінансовою стійкістю банківських установ. *Бізнес Інформ*. 2017. № 3. С. 288-293. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kontseptualni-zasadi-doslidzhennya-upravlinnya-finansovoyu-stiykisty-bankivskih-ustanov>.

3. Лачкова Л. І., Борисова А. О., Лачкова В. М. Механізм управління фінансовою стійкістю банків. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск № 19. С. 1089-1092. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/163.pdf.
4. Головка Н. Особливості управління фінансовою стійкістю комерційних банків. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2015. №4. С. 42-53. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2015/224/pdf/42-53.pdf>.
5. Золковер А. О., Гуменюк А. О. Методи забезпечення фінансової стійкості комерційних банків. *International scientific journal*. 2015. № 2. С. 32-35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2015_2_8.
6. Дзюблук О. В., Михайлюк Р. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи: монографія. Тернопіль: Терно-граф, 2009. 316 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/525/1/finansova_stiyk_bankiv_dzublusk.pdf.
7. Кузнєцова А. Я., Погореленко Н. П. Механізм забезпечення фінансової стабільності банківської системи України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. № 3(26). С. 4-16. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/a896/96d40c4e1013f8c428e8f36fd0323745bb04.pdf>.
8. Михайлюк Р. В. Концептуальні засади механізму управління фінансовою стійкістю комерційних банків. *Світ фінансів*. 2005. Вип. 3-4 (4-5). С. 21-32. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/26002/1/%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D1%8E%D0%BA.pdf>.
9. Погореленко Н. П. Парадигма організаційно-економічного механізму забезпечення фінансової стабільності банківської системи України. *Вісник НТУ «ХПІ». Економічна серія*. 2018. № 15. С. 70-83. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/36415>.
10. Фещенко О. Л., Сініцин О. О. Механізм комплексного управління та забезпечення фінансової стійкості банку. *Наукові праці МАУП*. 2014. Вип. 2. С. 133-140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npmaup_2014_2_25.

REFERENCES

1. Momot, O. M., & Anisimova, S. S. (2011). Financial stability of the bank: Influencing factors and management mechanism. *Problems and Prospects of Development of the Banking System of Ukraine: Collection of Scientific Works*, 33, 157-163. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/57200/1/Momot_factors_timulants;jsessionid=F3C40E6446CE006E6A0B491F2EB5B4C0.
2. Zveruk, L. A., & Boyeva, S. K. (2017). Conceptual foundations of the study of financial stability management of banking institutions. *Business Inform*, 3, 288-293. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/kontseptualni-zasadi-doslidzhennya-upravlinnya-finansovoyu-stiykisty-bankivskih-ustanov>.
3. Lachkova, L. I., Borisova, A. O., & Lachkova, V. M. (2018). Mechanism for managing the financial stability of banks. *Economy and Society*, 19, 1089-1092. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/163.pdf.
4. Golovko, N. (2015). Peculiarities of managing the financial stability of commercial banks. *Scientific Bulletin of Odessa National Economic University*, 4, 42-53. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2015/224/pdf/42-53.pdf>.
5. Zolkoover, A. O., & Humenyuk, A. O. (2015). Methods of ensuring financial stability of commercial banks. *International Scientific Journal*, 2, 32-35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2015_2_8.

6. Dzyublyuk, O. V., & Mykhailiuk, R. V. (2009). Financial stability of banks as a basis for effective functioning of the credit system: Monograph. Ternopil: Terno-graf. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/525/1/finansova_stiyk_bankiv_dzubl_yck.pdf.
7. Kuznetsova, A. Ya., & Pogorelenko, N. P. (2018). Mechanism of ensuring financial stability of the banking system of Ukraine. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 3(26), 4–16. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/a896/96d40c4e1013f8c428e8f36fd0323745bb04.pdf>.
8. Mykhailiuk, R. V. (2005). Conceptual foundations of the financial stability management mechanism of commercial banks. *The World of Finance*, 3–4(4–5), 21–32. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/26002/1/%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D1%8E%D0%BA.pdf>.
9. Pogorelenko, N. P. (2018). Paradigm of the organizational and economic mechanism of ensuring the financial stability of the banking system of Ukraine. *Bulletin of NTU «KhPI». Economic Series*, 15, 70–83. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/36415>.
10. Feshchenko, O. L., & Sinitsyn, O. O. (2014). Mechanism of integrated management and ensuring the financial stability of the bank. *Scientific Works of MAUP*, 2, 133–140. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npmaup_2014_2_25.

Yevhen Chaikovskyyi, PhD student, West Ukrainian National University, Ukraine

Mechanism of management and ensuring the financial stability of the banking system

Abstract

The theoretical foundations of the financial stability management mechanism of banking institutions are considered. The main theoretical components of the financial stability management mechanism of banks are studied. The need and purpose of the financial stability management mechanism of banking institutions is considered. The main approaches to the interpretation of the concept of “mechanism for managing the financial stability of banking institutions are summarized. The essence and economic content of the financial stability management mechanism of banking institutions is revealed and the author's definition of this concept is proposed. The main construction principles, functions, objects, subjects, methods and tools of the financial stability management mechanism of banks are considered. Methods of managing the financial stability of banking institutions are disclosed, including planning, analysis, assessment, regulation and control.

Keywords: bank; banking system; bank financial stability; management of financial stability of banks; financial stability; financial stability management mechanism of the banking system; principles of financial stability; National Bank of Ukraine.

Cite as: Chaikovskyyi, Y. (2024). Mechanism of management and ensuring the financial stability of the banking system. *Economic analysis*, 34 (3), 384–393. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.384>